

ZASADY ETYKI PUBLIKACYJNEJ I POSTĘPOWANIA W PRZYPADKACH NIERZETELNOŚCI

SPIS TREŚCI

I. INFORMACJE OGÓLNE.....	2
Ogólne zasady rzetelności naukowej i publikacyjnej.....	2
Kontakty dla zgłaszających odwołania i zażalenia.....	2
II. PROCES REDAKCYJNY	3
III. PROCES RECENZYJNY	4
Zasady recenzji zewnętrznych (<i>double-blind peer review</i>).....	5
Etapy procesu recenzyjnego.....	6
IV. AUTORSTWO I PUBLIKACJA	7
Autorstwo i inne formy współpracy przy tekście.....	7
Afiliacja.....	8
Duplikaty i redundantne publikacje.....	8
Przypadki nierzetelności naukowej	8
Ujawnianie konfliktu interesów i finansowania	9
Odwołania i zażalenia	10
Poprawki i sprostowania, wycofywanie opublikowanych artykułów, dyskusje.....	11
V. KODEKS ETYCZNY	12
Zasady obowiązujące zespół redakcyjny „Kwartalnika Filmowego”	12
Zasady obowiązujące recenzentów i recenzentki „Kwartalnika Filmowego”.....	13
Zasady obowiązujące autorów i autorki „Kwartalnika Filmowego”.....	14
Zasady obowiązujące wydawców „Kwartalnika Filmowego”	15
VI. REGUŁY ROZPATRYWANIA ZARZUTÓW NIERZETELNOŚCI NAUKOWEJ	15
Zarzut plagiatu	15
Zarzut <i>ghost authorship</i> lub autorstwa gościnnego/grzecznościowego.....	16
VII. MODEL BIZNESOWY W PERSPEKTYWIE ETYCZNEJ	16
Finansowanie i wsparcie organizacyjne	16
Zasady otwartego dostępu i prawa autorskie.....	17
Archiwizacja i autoarchiwizacja.....	17
Upowszechnianie i promocja	18
Ochrona danych osobowych	18

I. INFORMACJE OGÓLNE

Ogólne zasady rzetelności naukowej i publikacyjnej

„Kwartalnik Filmowy”, w trosce o wysoki standard publikacji naukowych, oczekuje, że wszyscy autorzy i wszystkie autorki, współpracownicy i współpracowniczki będą przestrzegać zasad określonych w [Europejskim kodeksie postępowania w zakresie rzetelności badawczej](#), ze szczególnym uwzględnieniem:

- rzetelności na wszystkich etapach i we wszystkich aspektach badań;
- uczciwości w rozwijaniu, ewaluacji i upowszechnianiu badań;
- szacunku i troski w stosunku do wszystkich stron zaangażowanych w badania;
- odpowiedzialności za cały proces badawczy od pomysłu przez plan do publikacji rezultatów.

Redakcja stale pogłębia swoją wiedzę na temat dobrych praktyk w zakresie etyki redakcyjnej, recenzenckiej i wydawniczej, zachowując otwartość na nowe perspektywy etyczne. W naszych systematycznie aktualizowanych „Zasadach etyki publikacyjnej i postępowania w przypadku nierzetelności” kierujemy się wskazówkami Committee on Publication Ethics (COPE) i odwołujemy się do dokumentów tej organizacji: <https://publicationethics.org/>.^{*} We wszystkich sprawach nieokreślonych w tym oświadczeniu będą stosowane wytyczne COPE, które redakcja śledzi na bieżąco.

Kontakty dla zgłaszających odwołania i zażalenia

Wszelkie zażalenia związane z rzetelnością wydawniczą „Kwartalnika Filmowego” czy naruszaniem zasad etyki publikacyjnej przez redakcję lub wydawcę, a także odwołania od decyzji redakcyjnych będą w odpowiedni sposób rozpatrywane przez redakcję i/lub wydawcę. Odwołania i zażalenia należy przysyłać do redakcji: kwartalnik.filmowy@ispan.pl albo bezpośrednio do wydawnictwa Instytutu Sztuki Polskiej Akademii Nauk: wydawnictwo@ispan.pl. W zależności od zgłaszanego problemu odpowiedź dyrektora instytutu, redaktora naczelnego pisma lub przedstawiciela wydawnictwa jest udzielana na piśmie tak szybko, jak to tylko możliwe, ale nie później niż w ciągu 30 dni. Szczegółowe informacje o procedurach znajdują się w rozdziale „[Odwołania i zażalenia](#)”.

^{*} Wszystkie dokumenty COPE, do których odsyłamy, są dostępne na licencji Creative Commons, a prawa autorskie są określone jako © 2025 Committee on Publication Ethics ([CC BY-NC-ND 4.0](#)).

II. PROCES REDAKCYJNY

Proces redakcyjny w „Kwartalniku Filmowym” jest organizowany tak, by zapewnić zespołowi redakcyjnemu wolność od wpływów zewnętrznych i możliwość podejmowania całkowicie niezależnych decyzji w sprawie publikacji. Stale ulepszamy nasze praktyki redakcyjne, aby skutecznie realizować zasady różnorodności, inkluzywności i równości w akademickiej debacie na temat kina, filmu i sztuk audiowizualnych. W realizacji misji czasopisma redakcję wspomagają także międzynarodowa Rada Naukowo-Redakcyjna.

Nigdy nie dyskryminujemy osób zgłaszających, redagujących czy recenzujących teksty na podstawie ich tożsamości czy cech osobistych, takich jak pochodzenie etniczne, wiek, płeć kulturowa, tożsamość płciowa, orientacja seksualna, narodowość, obywatelstwo, klasa społeczna, religia, przekonania czy alternatywne formy sprawności.

Cały zespół redakcyjny jest zaangażowany w realizację misji „Kwartalnika Filmowego”. Redaktorki i redaktorzy odpowiadają za merytoryczny rozwój czasopisma; wewnątrz recenzują nadesłane teksty, by dokonać wstępnej selekcji, konsultując w razie potrzeby swe decyzje z Radą Naukowo-Redakcyjną. Redakcja stara się oceniać i wybierać teksty w sposób obiektywny, kierując się regułami poprawności językowo-stylistycznej, a także biorąc pod uwagę jakość badań i metody ich przedstawienia oraz prawdopodobieństwo zainteresowania nimi środowiska naukowego oraz osób czytających „Kwartalnik Filmowy”, nie promując określonych punktów widzenia czy perspektyw badawczych. Wszystkie zakwalifikowane do recenzji teksty naukowe są oceniane przez co najmniej dwie niezależne osoby w organizowanym przez redakcję procesie podwójnie ślepej recenzji. [Procesem recenzyjnym](#) zarządza zespół redakcyjny. Na prośbę redakcji członkinie i członkowie Rady Naukowo-Redakcyjnej mogą dodatkowo oceniać teksty jako eksperci. Ostateczną decyzję w sprawie publikacji podejmuje wspólnie zespół redakcyjny na podstawie oceny merytorycznej i językowej jakości tekstu, jego znaczenia dla czytelników i czytelniczek „Kwartalnika Filmowego”, komentarzy recenzentów i recenzentek oraz wymogów prawnych. Redakcja zastrzega sobie prawo adiustacyjnego opracowania tekstów oraz dokonywania w nich skrótów i poprawek. Redakcja odpowiada za przekazywanie autorom i autorkom komentarzy i sugestii recenzenckich oraz redakcyjnych, za kontrolę oryginalności tekstu za pomocą programu antyplagiatowego (Crossref Similarity Check), a także za cały proces przygotowania tekstu do publikacji. Żadna z osób zaangażowanych w proces redakcyjny lub recenzyjny nie może w nieuprawniony sposób wykorzystywać zgłoszonych tekstów do własnych celów.

„Kwartalnik Filmowy” nigdy nie podejmuje działań cenzorskich i z pełnym przekonaniem promuje zasadę wolności słowa. Jednocześnie zdajemy sobie sprawę, że badania w naszych dyscyplinach mogą obejmować zagadnienia wymagające szczególnej wrażliwości w postępowaniu badawczym. Mając świadomość siły słowa pisanego, dbamy o to, aby w publikowanych przez nas tekstach było uwzględniane prawo do prywatności wymienianych w nich osób, a także by była szanowana ich godność oraz wrażliwość naszych czytelników i czytelniczek. Redakcja dokłada również wszelkich starań, aby podczas procesu redakcyjnego nikt nie był narażony na obraźliwe zachowania lub korespondencję, i zastrzega sobie prawo do podjęcia działań mających na celu ochronę wszystkich współpracowników i współpracowniczek przed nadużyciami. Działania te mogą polegać na przykład na wycofaniu tekstu z procesu redakcyjnego albo na zakwestionowaniu i/lub usunięciu wyraźnie obraźliwych komentarzy recenzyjnych.

W przypadku podejrzenia o jakiegokolwiek nieprawidłowości dotyczące autorstwa, recenzowania lub redagowania zawieszamy proces publikacyjny tekstu, do którego odnoszą się zarzuty lub wątpliwości, i prosimy odpowiednie osoby o wyjaśnienia. Po ich uzyskaniu decyzję podejmuje redakcja. Jeśli zarzuty lub wątpliwości dotyczą osoby wchodzącej w skład redakcji, zostaje ona wyłączona z procesu decyzyjnego. Poszczególne etapy wyjaśniania sprawy przeprowadza się zgodnie z wytycznymi COPE. Przykładowe sytuacje tego rodzaju są omówione w dalszej części niniejszego dokumentu.

III. PROCES RECENZYJNY

Uczciwa, bezstronna, kompetentna, wnikliwa i konstruktywna recenzja ma kluczowe znaczenie dla utrzymania standardów publikacji na naszych łamach. Recenzowanie tekstów dla czasopism to aktywność wykonywana przez badaczki i badaczy, przyczyniająca się do rozwoju dziedziny naukowej, którą się zajmujemy. „Kwartalnik Filmowy” stosuje procedurę podwójnie ślepej recenzji zewnętrznej (autorzy czy autorki nie znają tożsamości osób recenzujących, a osoby recenzujące nie znają tożsamości autorów w momencie recenzowania), każdy artykuł naukowy zgłoszony do czasopisma oceniają co najmniej dwie niezależne osoby recenzujące ze stopniem co najmniej doktora z różnych ośrodków akademickich. Teksty, które są oceniane tylko wewnętrznie (np. edytoriale, wspomnienia, komunikaty, felietony, polemiki, sprawozdania z konferencji oraz innych wydarzeń), są oznaczone jako nierecenzowane w wydaniu drukowanym oraz elektronicznym.

Zasady recenzji zewnętrznych (*double-blind peer review*)

1. Wybieramy osoby recenzujące na podstawie ich kompetencji i zainteresowań badawczych. Prosimy o rzetelną, uczciwą i wyrażoną z szacunkiem ocenę mocnych i słabych stron zgłoszonego tekstu, zawierającą ewentualne sugestie dotyczące dalszej pracy, które redakcja przekaże autorom i autorkom, dbając o zasadę anonimowości.
2. Dokładamy wszelkich starań, aby nie wybierać osób recenzujących, które mogłyby pozostawać w jakimkolwiek konflikcie interesów utrudniającym lub uniemożliwiającym uczciwą i bezstronną ocenę tekstu. Prosimy, by osoba recenzująca natychmiast powiadomiła redakcję, jeśli odkryje jakikolwiek konflikt interesów, i powstrzymała się od przeglądania tekstu i związanych z nim materiałów do czasu uzgodnienia postępowania z redakcją. Recenzenci i recenzentki nie są członkami i członkiniami redakcji „Kwartalnika Filmowego” oraz jego Rady Naukowo-Redakcyjnej.
3. Przestrzegamy poufności procesu recenzowania. Zgłoszone teksty są anonimizowane przed recenzją; na wszystkich etapach procesu recenzyjnego autor/ka i recenzenci pozostają anonimowi, ich tożsamość jest ściśle chroniona przez członków i członkinie zespołu redakcyjnego. Recenzenci i recenzentki nie mogą wykorzystywać ocenianych tekstów w żaden nieautoryzowany sposób. Osoby recenzujące nie rekomendują, bez szczególnego uzasadnienia, cytowania ich prac autorom.
4. Przedstawiamy osobom recenzującym merytoryczne i etyczne zasady recenzowania (oparte na wytycznych COPE), które akceptują, zgadzając się na przygotowanie opinii. Osoby recenzujące powinny niezwłocznie zgłaszać redakcji przypadki naruszenia etyki badawczej czy publikacyjnej przez autorów i autorki tekstu bądź osoby redagujące. Jednocześnie redakcja zwraca uwagę na ewentualne próby oszustwa czy manipulacji w recenzjach albo nieuprawnionego wykorzystywania recenzowanych tekstów przez osoby recenzujące; każdy taki przypadek zostanie sprawdzony i podjęte zostaną działania zgodne z zaleceniami COPE.
5. Pod koniec każdego roku kalendarzowego publikujemy w wersji drukowanej oraz na stronie internetowej listę osób recenzujących, które w danym roku współpracowały z „Kwartalnikiem Filmowym”.

Zob. COPE Council. COPE Ethical guidelines for peer reviewers — English. <https://doi.org/10.24318/cope.2019.1.9> Version 2: September 2017; COPE Council. COPE Flowcharts and infographics — Peer review manipulation suspected during the peer review process — English. <https://doi.org/10.24318/cope.2019.2.20>; COPE Council. COPE Flowcharts and infographics — Peer review manipulation suspected after publication — English. <https://doi.org/10.24318/dvuDitEV>.

Etapy procesu recenzyjnego

1. Wewnętrzna recenzja i wstępna selekcja zgłoszonych tekstów naukowych jest przeprowadzana przez redakcję w ciągu 4 tygodni od wskazanego na stronie internetowej ostatecznego terminu naboru tekstów do danego tomu (teksty mogą być odrzucone lub zakwalifikowane do recenzji zewnętrznej).
2. Zaproszenie kompetentnych osób recenzujących w sposób zgodny z polityką redakcyjną i etyką publikacyjną „Kwartalnika Filmowego”. Osoby recenzujące muszą mieć co najmniej stopień doktora.
3. Proces podwójnie ślepej recenzji zewnętrznej (3 tygodnie lub dłużej w razie potrzeby). Osoby recenzujące oceniają teksty (przed ich opracowaniem adiustacyjnym) na piśmie, w formularzu w systemie OJS, biorąc pod uwagę zwłaszcza oryginalność ujęcia tematu na tle stanu badań, adekwatność przyjętej metodologii, logikę i przejrzystość argumentacji oraz stronę językową tekstu. Recenzja musi zawierać konkluzję, w której osoba recenzująca rekomenduje przyjęcie tekstu do druku, poprawki, gruntowną rewizję albo odrzucenie tekstu. Opcjonalnie, w uzasadnionych przypadkach i zgodnie z wyraźną sugestią osób recenzujących, jest możliwe ponowne – po rewizji autorskiej i poprawkach – wysłanie artykułu do recenzji, czyli tzw. druga runda recenzji. Wobec ewentualnych zastrzeżeń osób recenzujących co do artykułów przedstawionych do recenzji redakcja pośredniczy w kontaktach między nimi a autorami czy autorkami z dochowaniem zasady poufności oraz umożliwia ustosunkowanie się do uwag recenzenckich.
4. W przypadku gdy rekomendacje recenzentów są rozbieżne, redakcja może powołać trzeciego recenzenta lub zasięgnąć opinii członka bądź członkini Rady Naukowo-Redakcyjnej.
5. Decyzja o przyjęciu tekstu do druku, skierowaniu go do poprawek albo odrzuceniu podejmowana wspólnie przez zespół redakcyjny na podstawie:
 - jakości tekstu i przedstawionych w nim badań;
 - znaczenia pracy dla środowiska naukowego i czytelników „Kwartalnika Filmowego”;
 - komentarzy recenzenckich;
 - obowiązujących wymogów prawnych dotyczących zniesławienia, naruszenia praw autorskich i przypadków plagiatu (autoplagiatu).

6. Jeśli tekst zostanie odrzucony ze względu na negatywną ocenę redakcji lub recenzentów, redakcja powiadamia autorkę bądź autora. Decyzja kolegium redakcyjnego jest w tej kwestii ostateczna. Redakcja nie przyjmuje raz odrzuconych artykułów jako nowych zgłoszeń. Procedura odwołań od decyzji redakcyjnych została opisana w rozdziale [„Odwołania i zażalenia”](#).

IV. AUTORSTWO I PUBLIKACJA

Zapraszamy do zgłaszania tekstów badaczki i badaczy z różnych środowisk naukowych i kulturowych, zarówno osoby doświadczone, jak i dopiero rozpoczynające karierę akademicką. W trosce o realizację zasady różnorodności, inkluzywności i równości w debacie akademickiej nie pobieramy żadnych opłat za zgłoszenie, recenzowanie, edytowanie i publikowanie artykułów w „Kwartalniku Filmowym”.

Autorstwo i inne formy współpracy przy tekście

„Kwartalnik Filmowy” przyjmuje definicję autorstwa określoną w [dokumentach COPE](#). W procesie zgłaszania tekstu należy złożyć oświadczenie o autorstwie. Autor korespondencyjny bądź autorka korespondencyjna (tzn. zgłaszający tekst i zapewniający, że opis wkładu wszystkich osób jest właściwy i uzgodniony z pozostałymi autorkami i autorami) ma obowiązek ujawnienia nazwisk współautorów i współautorek oraz wszystkich osób, które znacząco przyczyniły się do powstania tekstu, czyli tych, które miały istotny wkład w koncepcję tekstu lub jego części, w badania prowadzące do powstania tekstu lub w przygotowanie tekstu. Oświadczenie o autorstwie jest równoznaczne z przyjęciem odpowiedzialności za wszystkie aspekty pracy i zapewnieniem, że wszystkie prace na wszystkich etapach zostały wykonane rzetelnie i przejrzysto.

Osoby, które przyczyniły się do powstania tekstu (pomoc techniczna, pomoc w redagowaniu tekstu, ogólne wsparcie), lecz nie spełniają kryteriów autorstwa, nie mogą być wpisane na listę autorską.

Wszelkie wątpliwości/dyskusje na temat oznaczenia autorstwa i innych form współpracy przy artykule będą rozpatrywane zgodnie z [„Regułami rozpatrywania zarzutów nierzetelności naukowej”](#) określonymi w tym dokumencie i zgodnie z zasadami COPE.

Zob. COPE Council. COPE Discussion Document: Authorship. September 2019. <https://doi.org/10.24318/cope.2019.3.3>.

Afiliacja

Afiliacja autorska oznacza miejsce, w którym autor bądź autorka pracowali lub studiowali, gdy badania były prowadzone. Autor czy autorka powinien lub powinna zgłosić zmianę swojej afiliacji w terminie umożliwiającym naniesienie poprawek przed publikacją bieżących materiałów. Można również zgłosić tekst bez afiliacji. Świadome podanie fałszywych lub nieuczciwych informacji o afiliacji może być powodem wycofania tekstu z procesu recenzyjnego lub z druku.

Duplikaty i redundantne publikacje

„Kwartalnik Filmowy” nie przyjmuje artykułów, które zostały już opublikowane lub są jednocześnie zgłoszone do publikacji w innym miejscu. Aby to wykluczyć, prosimy autorów i autorki o złożenie odpowiedniego oświadczenia w ramach procesu zgłaszania tekstu. Jeśli tekst lub jego istotne części zostały opublikowane przynajmniej jeden raz przez autorów czy autorki i nie oznaczono tego we właściwy sposób, tekst zostaje odrzucony jako duplikat lub zbędna publikacja. Dotyczy to publikacji w tym samym lub w innych językach. Jeśli artykuł został udostępniony w sieci, nie może być publikowany w „Kwartalniku Filmowym”, nawet jeśli nie został opublikowany w żadnym czasopiśmie i nie podlegał wcześniej procesowi recenzji. Niewielkie zbieżności treści z wcześniejszymi publikacjami autora lub autorki muszą być jasno opisane w zgłoszonym tekście. Zarówno redaktorzy i redaktorki, jak i osoby recenzujące zobowiązują się do zgłaszania wszelkich podejrzeń o dublowanie lub redundancję publikacji redaktorowi bądź redaktorze prowadzącej tekst lub redakcji: kwartalnik.filmowy@ispan.pl.

Zob. COPE Council. COPE Flowcharts and infographics — Redundant (duplicate) publication in a submitted manuscript — English. <https://doi.org/10.24318/cope.2019.2.12>.

Przypadki nierzetelności naukowej

Redakcja podejmuje [uzasadnione działania](#), by zapobiec publikacji prac, w których doszło do istotnych uchybień badawczych i publikacyjnych, takich jak między innymi plagiat (czyli prezentowanie cudzych idei i wypowiedzi jako własnych, intencjonalne opuszczanie istotnych odniesień bibliograficznych) oraz wszelkie formy manipulowania cytataми (skutkujące przeinaczeniem sensu) czy fałszowania/fabrykowania danych bądź obrazów. Zastrzegamy sobie prawo kontrolowania zgłoszonych tekstów za pomocą odpowiednich programów antyplagiatowych. Zgłoszenia mające, w całości lub części, znamiona plagiatu (lub autoplagiatu) zostaną dokładnie zbadane. Zob. „[Reguły rozpatrywania zarzutów nierzetelności](#)”

[naukowej](#)” oparte na zasadach COPE. W przypadkach nieopisanych w tym dokumencie, będziemy kierować się [wskazaniami COPE](#).

Oczekujemy też, że nasi czytelnicy i czytelniczki, współpracownicy i współpracowniczki będą zgłaszać ewentualne podejrzenia o plagiat (lub zdublowaną czy redundantną publikację) do redakcji: kwartalnik.filmowy@ispan.pl.

Ujawnianie konfliktu interesów i finansowania

W trosce o to, aby każda publikacja była wolna od niepożądanych wpływów, zespół redakcyjny wymaga, by autorzy i autorki, redaktorzy i redaktorki oraz osoby recenzujące ujawnili wszelkie konkurencyjne interesy i potencjalne konflikty interesów. W konkretnych przypadkach redakcja może prosić o złożenie stosownego oświadczenia. Konkurencyjne interesy mogą mieć charakter finansowy, niefinansowy, zawodowy, osobisty lub związany z zawartą umową. Konflikt interesów zachodzi wtedy, gdy autor bądź autorka, redaktor lub redaktorka albo osoba recenzująca odnosi osobiste lub zawodowe korzyści (bądź ponosi straty), które mogłyby zakłócić obiektywizm lub rzetelność publikacji czy jej oceny. Konflikt interesów może wynikać z konkurencji lub współpracy, a także z innych związków między osobami i/lub instytucjami (np. relacji rodzinnych, relacji promotorsko-doktoranckich, zależności zawodowej, bliskiej współpracy naukowej, konkurencji między instytucjami etc.).

Granty i inne formy finansowania badań, których efektem jest artykuł, powinny być w jasny sposób opisane w publikacji.

Przykładowe działania redakcji w sytuacjach konkurencyjnych interesów członków i członkiní redakcji, osób recenzujących i wydawcy:

- Redaktorki i redaktorzy wycofują się całkowicie z procesu ewaluacji tekstów, które zgłaszają sami jako autorzy, a także z procesu ewaluacji tekstów, w stosunku do których mogą mieć konkurencyjne interesy (na przykład z powodu bliskiej współpracy zawodowej, relacji osobistych etc.).
- Teksty, których autorki lub autorzy są afiliowani w Instytucie Sztuki Polskiej Akademii Nauk, wydawcy „Kwartalnika Filmowego”, są oceniane na tych samych zasadach, jak wszystkie inne, bez żadnych preferencji.
- Badaczki i badacze zatrudnieni w Zakładzie Filmoznawstwa, Sztuk Audiowizualnych i Antropologii Kultury Instytutu Sztuki Polskiej Akademii Nauk, w którym afiliowana jest redakcja, nie są powoływani na recenzentów i recenzentki w „Kwartalniku Filmowym”;

osoby zatrudnione w innych działach Instytutu Sztuki Polskiej Akademii Nauk mogą być zapraszane do recenzowania w wyjątkowych i uzasadnionych merytorycznie przypadkach.

- Nie powołujemy na recenzentkę lub recenzenta osoby, która jest afiliowana w tej samej jednostce, co autorzy i autorki, współpracuje z autorami i autorkami w grancie naukowym lub w ciągu 3 ostatnich lat opublikowała z nimi książkę współautorską.

Oczekujemy ponadto, że każdy, kto podejrzewa ewentualny konflikt interesów związany z tekstem zgłoszonym czy opublikowanym w „Kwartalniku Filmowym”, poinformuje o tym redakcję: kwartalnik.filmowy@ispan.pl.

Zob. COPE Council. COPE Flowcharts and infographics — Undisclosed conflict of interest in a submitted manuscript — English. <https://doi.org/10.24318/cope.2019.2.6>; COPE Council. COPE Flowcharts and infographics — Undisclosed conflict of interest in a published article — English. <https://doi.org/10.24318/cope.2019.2.7>; <https://publicationethics.org/topic-discussions/cope-consultation-handling-competing-interests>.

Odwołania i zażalenia

Poniższe procedury odnoszą się do odwołań od decyzji redakcyjnych, zażaleń na niewłaściwie przebiegające procesy oraz zażaleń dotyczących naruszeń etyki publikacyjnej. Pierwszą instancją odwoławczą jest redaktorka naczelna „Kwartalnika Filmowego”. Jeśli zażalenie dotyczy redaktorki naczelnej czasopisma, należy się zwrócić do przedstawiciela wydawnictwa: wydawnictwo@ispan.pl.

Odwołania od decyzji redakcyjnych

Przyjmujemy uzasadnione odwołania od decyzji redakcyjnych. W takim przypadku autorzy powinni: 1) odnieść się szczegółowo do wszystkich komentarzy redakcyjnych lub recenzenckich, z którymi się nie zgadzają; 2) przedstawić nowe informacje lub dane, które powinny być uwzględnione; 3) przedstawić odpowiednie dowody, jeśli podejrzewają, że osoba recenzująca popełniła błąd lub pozostaje z nimi w konflikcie interesów.

Redaktorka naczelna, po rozważeniu autorskich argumentów w odniesieniu do oceny recenzenckiej i po ewentualnej konsultacji z Radą Naukowo-Redakcyjną, może: 1) potwierdzić decyzję redakcyjną; 2) skierować tekst do dodatkowej niezależnej recenzji; 3) zaprosić autorów i autorki do nadesłania poprawionej wersji tekstu.

Osoba, która złożyła odwołanie, zostanie poinformowana o podjętej decyzji. Redakcja rozpatrzy tylko jedno odwołanie w sprawie artykułu, a decyzja podjęta w procesie odwoławczym jest ostateczna. Procesy odwoławcze mogą się przeciągać, ponieważ pierwszeństwo mają aktualnie rozpatrywane zgłoszenia nowych artykułów.

Zażalenia dotyczące procesów

Zażalenia dotyczące niewłaściwego przebiegu procesów, na przykład przedłużającego się okresu recenzowania tekstu albo braku odpowiedzi ze strony redakcji, będą rozpatrywane przez redaktorkę naczelną i/lub (w stosownych przypadkach) przez osobę reprezentującą wydawcę. Osoba zgłaszająca zażalenie otrzyma odpowiednią informację zwrotną. W celu udoskonalenia procesów i procedur stosowne informacje zostaną także przekazane członkiniom i członkom redakcji.

Zażalenia dotyczące naruszeń etyki publikacyjnej

Jeśli wpłyną zażalenia dotyczące niewłaściwego postępowania osób zgłaszających, redagujących lub recenzujących teksty, na przykład nieujawniony konflikt interesów, zduplikowana/redundantna publikacja, pominięcie autora lub autorki na liście, niewłaściwy użytek z poufnej informacji etc., redaktorka naczelną (albo przedstawiciel wydawcy, jeśli zażalenie dotyczy redaktorki naczelnej) rozpatrzy je zgodnie z odpowiednimi zasadami rekomendowanymi przez Committee on Publication Ethics. W skomplikowanych przypadkach redaktorka naczelną może skorzystać z konsultacji Rady Naukowo-Redakcyjnej lub reprezentanta wydawcy. Redaktorka naczelną udzieli informacji zwrotnej osobie składającej zażalenie. Jeśli osoba składająca zażalenie nie będzie usatysfakcjonowana sposobem załatwienia sprawy, może złożyć zażalenie do dyrektora Instytutu Sztuki PAN (ispan@ispan.pl) albo do [Komisji do Spraw Etyki w Nauce PAN](#).

Poprawki i sprostowania, wycofywanie opublikowanych artykułów, dyskusje

W przypadku drobnych błędów w opublikowanych artykułach „Kwartalnik Filmowy” wyda sprostowanie (związane z błędem autora lub autorki) lub erratę (związaną z błędem redakcji). Redakcja rozważy wycofanie opublikowanego artykułu, jeśli pojawią się wyraźne dowody na to, że wnioski i ustalenia badawcze mogą być niewiarygodne (i nie wystarczy publikacja sprostowań lub zastrzeżeń). Artykuł zostanie wycofany (retraktowany) z wydania online, jeśli będą przekonujące dowody, że ma on znamiona plagiatu (lub autoplagiatu), zawiera materiały opublikowane bez odpowiedniego zezwolenia, narusza prawa autorskie albo inne przepisy (np. dotyczące zniesławienia czy prawa do poufności). Wycofany artykuł zostanie odpowiednio oznaczony, a z informacji o wycofaniu – napisanej w sposób obiektywny i niebudzący kontrowersji – będzie jasno wynikać, kto i dlaczego artykuł wycofał.

Zachęcamy do dyskusji na temat artykułów opublikowanych w „Kwartalniku Filmowym”. Autorkom i autorom zapewniamy możliwość odniesienia się do polemicznych głosów, a wszystkie teksty składające się na dyskusję odpowiednio oznaczamy.

Zob. COPE Council. COPE Guidelines: Retraction Guidelines. November 2019.
<https://doi.org/10.24318/cope.2019.1.4>.

V. KODEKS ETYCZNY

Kodeks etyczny „Kwartalnika Filmowego” odnosi się do procesu redakcyjnego i recenzenckiego oraz do spraw związanych z autorstwem. Wszelkie odwołania i zażalenia związane z naruszaniem zasad etyki publikacyjnej będą w odpowiedni sposób rozpatrywane przez redakcję i/lub wydawnictwo. Zastrzeżenia należy przysyłać do redakcji: kwartalnik.filmowy@ispan.pl albo bezpośrednio do wydawnictwa Instytutu Sztuki Polskiej Akademii Nauk: wydawnictwo@ispan.pl. Osoby składające skargi i odwołania powinny otrzymać pisemne zawiadomienie o załatwieniu sprawy w terminie 30 dni od daty złożenia pisma. Zob. też rozdział „[Odwołania i zażalenia](#)” w tym dokumencie. Szczegółowe wskazówki COPE w tym względzie są dostępne [tutaj](#).

Zasady obowiązujące zespół redakcyjny „Kwartalnika Filmowego”

1. Redakcja ocenia wartość naukową tekstów i ich poprawność językową, dbając o równe traktowanie wszystkich autorów i autorek, oraz przeciwdziałając wszelkiej dyskryminacji.
2. Redakcja dba o to, by decyzja o przyjęciu bądź nieprzyjęciu tekstu do druku nie podlegała niepożądanym wpływom. Dlatego oczekuje, że autor czy autorka, redaktorzy bądź redaktorki, a także osoby recenzujące ujawnią potencjalne konflikty interesów.
3. Redakcja wybiera recenzentów tak, by możliwa była całkowicie bezstronna ocena zgłoszonych artykułów.
4. Redakcja dba o anonimowy charakter procesu recenzyjnego, a informacje na temat zgłoszonych tekstów przekazuje wyłącznie autorowi czy autorce, osobom recenzującym lub powołanym ekspertom i ekspertkom.
5. Redakcja jest zobowiązana do przestrzegania zasady poufności w całym procesie pracy nad zgłoszonymi tekstami, a w szczególności nikt nie może ich wykorzystywać do własnych celów w nieuprawniony sposób.
6. Redakcja nie może wykorzystywać zgłoszonych tekstów ani ich fragmentów w zapytaniach w narzędziach generatywnej sztucznej inteligencji.
7. Redakcja jest zobowiązana do odpowiedniej, zgodnej z zasadami [COPE](#) i wytycznymi [Komisji ds. Etyki w Nauce PAN](#), reakcji na wszelkie przejawy nierzetelności autorskiej, redakcyjnej lub recenzenckiej. Pierwszym krokiem zawsze jest prośba o wyjaśnienia.

8. Wszystkie teksty są poddawane procedurze antyplagiatowej (Crossref Similarity Check). O udokumentowanych poważnych przejawach nierzetelności naukowej (jak plagiat, autoplgiat, *ghostwriting*, autorstwo gościnne/grzecznościowe) redakcja powiadomi właściwe podmioty (w tym instytucję, w której afiliowani są autor czy autorka).
9. Redakcja zawsze będzie skłonna do opublikowania polemik i odpowiedzi na polemiki, a także poprawek, wyjaśnień czy przeprosin. W przypadku konieczności wycofania już opublikowanego artykułu jego wersja elektroniczna zostanie odpowiednio oznaczona (z objaśnieniem).

Zasady obowiązujące recenzentów i recenzentki „Kwartalnika Filmowego”

1. Osoba recenzująca powinna jak najszybciej poinformować redakcję, jeżeli dostrzega możliwość konfliktu interesów w przypadku oceny przesłanego mu tekstu, a także jeżeli z innych powodów chce się wycofać z procesu recenzyjnego.
2. Osoby recenzujące są zobowiązane do bezwzględnego przestrzegania zasady poufności w całym procesie oceny tekstów.
3. Osoby recenzujące oceniają teksty obiektywnie, powstrzymując się od subiektywnych i personalnych uwag. Ocena, której celem jest wspieranie autorów i autorek w doskonaleniu prac, powinna zawierać precyzyjnie sformułowane uzasadnienie.
4. Osoby recenzujące starają się wskazać miejsca, w których nie umieszczono odpowiednich przypisów czy informacji bibliograficznych. W miarę możliwości zgłaszają redakcji ewentualne podobieństwo tekstu bądź jego fragmentu do opublikowanych prac.
5. Osoba recenzująca nie może wykorzystywać recenzowanego tekstu w innych celach niż recenzowanie. Informacje i pomysły uzyskane w procesie recenzowania są poufne i nie mogą być wykorzystywane przez recenzenta czy recenzentkę we własnych celach.
6. Osoba recenzująca nie może wykorzystywać niepublikowanego recenzowanego tekstu ani jego fragmentów w zapytaniach w narzędziach generatywnej sztucznej inteligencji.
7. Osoba recenzująca zgadza się na ujawnienie swojego nazwiska na publikowanej corocznie liście recenzentów.

Zasady obowiązujące autorów i autorki „Kwartalnika Filmowego”

1. Autor lub autorka, zgłaszając tekst, gwarantuje, że jest to praca oryginalna, nienaruszająca praw autorskich innych osób, niepublikowana i niezgłoszona do druku w innym wydawnictwie.
2. Autor lub autorka jest zobowiązany czy zobowiązana ujawnić udział wszystkich osób zaangażowanych w pracę nad tekstem. Jeśli w tekście mają się ukazać podziękowania dla osób, które szczególnie przyczyniły się do powstania artykułu, redakcja może poprosić o zgodę wskazanej osoby na opublikowanie jej nazwiska.
3. Autor lub autorka jest zobowiązany czy zobowiązana ujawnić potencjalny konflikt interesów oraz informacje o źródłach finansowania i wkładzie instytucji naukowo-badawczych, stowarzyszeń i innych podmiotów.
4. Publikacja materiałów chronionych prawem autorskim będzie możliwa pod warunkiem uprzedniego dostarczenia przez autorów i autorki zgody właścicieli praw autorskich. Zgłaszając tekst wraz z ilustracjami, autor bądź autorka deklaruje, że zabezpieczono prawa do ich reprodukcji.
5. Zgłoszenie tekstu jest równoznaczne z deklaracją, że wszystkie etapy badań zostały przeprowadzone rzetelnie pod względem etycznym i naukowym, zgodnie z [Europejskim kodeksem postępowania w zakresie rzetelności badawczej](#) oraz wytycznymi [Komisji ds. Etyki w Nauce PAN](#). W uzasadnionych przypadkach autorki i autorzy powinni też przedstawić oświadczenie o tym, w jaki sposób zostały pozyskane przedstawione przez nich dane i informacje i jak zabezpieczono prawa do nich. Gdy w tekście przedstawionym przez autora bądź autorkę znajdują się dane wrażliwe, konieczne jest wskazanie, że nie złamano żadnych praw człowieka (a więc że działania były prowadzone w zgodzie z Powszechną Deklaracją Praw Człowieka). Redakcja nie gromadzi danych badawczych, a przedstawienie planu zarządzania danymi badawczymi nie stanowi wymogu do publikacji artykułu.
6. Autor lub autorka może korzystać z narzędzi generatywnej sztucznej inteligencji wyłącznie w celu korekty językowej swojego tekstu, a korzystanie z narzędzi generatywnej sztucznej inteligencji musi przebiegać pod pełną kontrolą autorki lub autora; autor lub autorka jest zobowiązany(a) zgłosić redakcji zakres, w jakim korzystał(a) z narzędzi generatywnej sztucznej inteligencji; autor lub autorka ponosi pełną odpowiedzialność za treść zgłaszanego artykułu.

7. Jeżeli autor czy autorka odkryje błędy albo przejawy naruszenia zasad rzetelności naukowej lub zasad etycznych w tekście już zgłoszonym do publikacji lub opublikowanym, jest zobowiązany bądź zobowiązana jak najszybciej powiadomić o tym redakcję.
8. Autor czy autorka jest zobowiązany bądź zobowiązana współpracować z redakcją w procesie przygotowania tekstu do druku (odpowiada na uwagi osób recenzujących i redakcji, wprowadza poprawki).

Zasady obowiązujące wydawców „Kwartalnika Filmowego”

1. Wydawnictwo jest zobowiązane do zbierania i udostępniania redakcji czasopisma wszelkich odwołań i zażaleń na czasopismo, redakcję i samo wydawnictwo.
2. Wydawca rozpatrzy odpowiednio wszystkie sprawy związane z etyką wydawniczą, które zostały skierowane do niego bezpośrednio.

VI. REGUŁY ROZPATRYWANIA ZARZUTÓW NIERZETELNOŚCI NAUKOWEJ

Rozpatrując jakiegokolwiek zarzuty dotyczące nierzetelności naukowej sformułowane przez autorów i autorki, redaktorów i redaktorki, osoby recenzujące oraz inne osoby zgłaszające nieprawidłowości, kierujemy się wytycznymi określonymi w schematach działania opracowanych przez [COPE](#) oraz zasadami [Komisji ds. Etyki w Nauce PAN](#). W badaniu zarzutów dotyczących nierzetelności naukowej będziemy postępować z wyczuciem i odpowiedzialnością, dążąc do zebrania pełnej dokumentacji, zanim wyciągniemy jakiegokolwiek wnioski. Przypadki opisane poniżej w tej sekcji i w innych miejscach w tym dokumencie nie wyczerpują wszystkich możliwości. W innych przypadkach będziemy stosować zalecenia COPE, które śledzimy na bieżąco.

Zarzut plagiatu

1. W przypadku podejrzenia plagiatu w zgłoszonym tekście, zbadamy stopień nieuprawnionego wykorzystania cudzego tekstu, danych czy pomysłów, zanim skontaktujemy się z autorami czy autorkami, by uzgodnić ewentualne niezbędne poprawki. W przypadku wyraźnego plagiatu i niewystarczających wyjaśnień autorów lub autorek, odrzucimy tekst i skontaktujemy się z instytucją, w której autorzy bądź autorki są zatrudnieni.

Zob. COPE Council. COPE Flowcharts and infographics — Plagiarism in a submitted manuscript — English. <https://doi.org/10.24318/cope.2019.2.1>

2. W przypadku podejrzenia plagiatu w opublikowanym artykule, zbadamy stopień nieuprawnionego wykorzystania cudzego tekstu, danych czy pomysłów, zanim skontaktujemy

się z autorami lub autorkami. W przypadku drobnych nieautoryzowanych fragmentów, uzgodnimy z autorami bądź autorkami poprawki, które zostaną opublikowane. W przypadku wyraźnego plagiatu i niewystarczających wyjaśnień autorów lub autorek wycofamy tekst i skontaktujemy się z instytucją, w której autorzy czy autorki są zatrudnieni.

Zob. COPE Council. COPE Flowcharts and infographics — Plagiarism in a published article — English. <https://doi.org/10.24318/cope.2019.2.2>

Zarzut *ghost authorship* lub autorstwa gościnnego/grzecznościowego

Informujemy autorów i autorki o kryteriach [autorstwa i innych formach uwzględniania wkładu](#) w powstanie tekstu. W przypadku podejrzenia o *ghost authorship* (nieuwzględnienie na liście autorów i autorek osoby, która wniosła znaczący wkład w powstanie zgłoszonego tekstu) albo autorstwo gościnne/grzecznościowe (uwzględnienie na liście autorów i autorek osoby, która przyczyniła się do powstania zgłoszonego tekstu w sposób niewielki lub żaden) redakcja zawiesi proces recenzyjny/publikacyjny i poprosi autora bądź autorkę, którzy zgłosili tekst, o wyjaśnienia. Jeżeli zarzuty zostaną potwierdzone, listę autorów oraz autorek i/lub sekcję podziękowań należy skorygować, a oświadczenia autorów czy autorek – uzupełnić, by możliwe było wznowienie procesu recenzji/publikacji.

Zob. COPE Council. COPE Flowcharts and infographics — Ghost, guest, or gift authorship in a submitted manuscript — English. <https://doi.org/10.24318/cope.2019.2.18>.

VII. MODEL BIZNESOWY W PERSPEKTYWIE ETYCZNEJ

Finansowanie i wsparcie organizacyjne

„Kwartalnik Filmowy” jest wydawany, finansowany i wspierany organizacyjnie przez [Instytut Sztuki Polskiej Akademii Nauk](#) we współpracy ze [Stowarzyszeniem Liber Pro Arte](#). Kwartalnik jest też dofinansowywany z grantów i programów Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej oraz Ministerstwa Edukacji i Nauki. Informacje o wszelkich formach dodatkowego finansowania są umieszczane na stronie internetowej oraz w wydaniu papierowym. Czasopismo nie publikuje reklam ani żadnych innych płatnych treści.

Zespół redakcyjny jest całkowicie niezależny we wszystkich swoich działaniach, wydawca nie ma wpływu na decyzje o publikacji. Artykuły zgłaszane przez badaczki i badaczy afiliowanych w Instytucie Sztuki Polskiej Akademii Nauk są rozpatrywane i recenzowane tak samo jak wszystkie inne, bez żadnych preferencji. Decyzje o publikacji artykułu nie są też w żaden sposób uzależnione od czynników o charakterze politycznym czy cenzorskim.

Zasady otwartego dostępu i prawa autorskie

Otwarty dostęp to jeden z najważniejszych aspektów naszej polityki redakcyjnej i etyki publikacji. Stosujemy zasady otwartego dostępu określone w The Budapest Open Access Initiative (BOAI).

„Kwartalnik Filmowy” ukazuje się co kwartał (numery „Wiosna”, „Lato”, „Jesień” i „Zima” publikujemy odpowiednio pod koniec kolejnych kwartałów roku). Wersją referencyjną jest wersja papierowa pisma. Czasopismo jest publikowane w całkowicie otwartym dostępie na licencji [CC BY 4.0](#).^{*} Autor udziela niewyłącznej i nieodpłatnej licencji [CC BY 4.0](#) na wykorzystanie tekstu w „Kwartalniku Filmowym”, zachowuje nieograniczone prawa autorskie, ale zobowiązuje się do podawania miejsca pierwodruku przy ponownym wykorzystaniu artykułu ([umowa licencyjna do pobrania](#)).^{*} W szczególnych przypadkach pojedyncze artykuły mogą być publikowane na innej licencji; informacja o takim wyjątku zostanie umieszczona w odpowiednich miejscach w drukowanej wersji pisma i w wersji online. Czasopismo nie pobiera żadnych opłat od autorów.

Wszystkie numery ukazują się w wersji online w otwartym dostępie równocześnie z publikacją wydania papierowego.

Wszystkie publikowane treści są dostępne nieodpłatnie, bez opóźnienia, dostęp nie wymaga od czytelników i czytelniczek rejestracji. Zezwala się na dowolne wykorzystanie treści – pod warunkiem zachowania informacji licencyjnej i wskazania autorów i autorek jako właścicieli praw do tekstu.

^{*} W wydaniach od 105-106 (2019) do 119 (2022) wszystkie artykuły były publikowane na licencji [CC BY-NC-ND 4.0](#). Od wydania 120 (2022) artykuły są publikowane na licencji [CC BY 4.0](#).

Archiwizacja i autoarchiwizacja

Zachowanie dostępu do „Kwartalnika Filmowego” jest zapewnione dzięki archiwizacji w repozytorium POLONA (bibliotece cyfrowej stworzonej przez Bibliotekę Narodową, służącej nieodpłatnemu udostępnianiu w formie cyfrowej zasobów Biblioteki Narodowej i innych instytucji). Wszystkie opublikowane artykuły będą dostępne w repozytorium POLONA także w przypadku, gdyby czasopismo przestało się ukazywać.

Zachęcamy autorów i autorki, by archiwizowali(-ły) opublikowaną wersję artykułu w Internecie, w tym na stronach internetowych własnych bądź instytucjonalnych albo w repozytoriach naukowych, podając szczegóły bibliograficzne (zwłaszcza numer DOI), które potwierdzają fakt publikacji w czasopiśmie.

Dodatkowe informacje na ten temat są dostępne w profilu czasopisma w bazie [Sherpa Romeo](#).

Upowszechnianie i promocja

Promujemy artykuły i wydania „Kwartalnika Filmowego” za pomocą e-mailowego newslettera, w mediach społecznościach (profil na portalu Facebook prowadzony przez członków i członkinie redakcji), w kanałach komunikacyjnych organizacji i stowarzyszeń filmoznawczych (m.in. European Network for Cinema and Media Studies, British Association of Film, Television and Screen Studies). Redakcja organizuje także spotkania wokół kolejnych numerów pisma, na które są zapraszani autorzy i autorki tekstów oraz zainteresowani czytelnicy i czytelniczki; spotkania te są prowadzone online. Otrzymywanie newslettera „Kwartalnika Filmowego” jest dobrowolne i może zostać przerwane w każdej chwili na życzenie odbiorcy lub odbiorczyni. Nie oznaczamy prywatnych profili autorów i autorek na Facebooku bez ich zgody. Redakcja „Kwartalnika Filmowego” promuje treści w sposób stosowny, trafnie adresowany i nienachalny, zgodnie z zasadami [International Public Relations Association Code of Conduct](#).

Ochrona danych osobowych

W odniesieniu do ochrony danych osobowych, realizując obowiązek informacyjny, określony w art. 13 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE, informujemy, że administratorem danych osobowych jest Instytut Sztuki Polskiej Akademii Nauk w Warszawie, z siedzibą przy ul. Długiej 26/28, 00-950 Warszawa. Administrator danych osobowych powołał Inspektora Danych Osobowych nadzorującego prawidłowość przetwarzania danych osobowych, z którym można skontaktować się za pośrednictwem adresu e-mail: iod@ispan.pl.